

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
küldendőek.

(Folyt. köv.)

nuzás áll 213; végrehajtás volt 216, elintéztetett 208, elintézetlen maradt 8.

Hagyatéki ügy volt 159, elintéztetett 71, folyamatban maradt 88. A kir. etelő táblához felterjesztetett fellebbezés 20, leérkezett helybenhagyó 15, megmástitó 1, feloldó 2.

A semmitőszékhez felterjesztetett 5, leérkezett helybenhagyó 3, megsemmisítő 1. Tárgyalás volt 633, tanulás és szemle 54.

A bűnvádi jegyzőkönyvbe beérkezett 603, ebből elintéztetett 581 szám, iolyamatban 22. Bűntűgy volt 86, a vizsgálat befejeztetett 75 ügyben, folyamatban maradt 11. Kihágás volt 203, ebből elintéztetett ítélettel 117, megszüntető határozattal 75, folyamatban 11. A kir. táblához felterjesztetett fellebbezés 9, leérkezett helybenhagyó 3, megmástitó 2, feloldó 1.

Sebess János, kir. járásbíró.

Magyar színészet.

(N. — r.) Vasárnap január 26-án „A rab, vagy a váltóhamisítók” — eredeti színmű 3 felv. írta Szigligeti.

Leghálásabb dolog categoricus műveket megítélni; mindenesetre hálásabb, mint azokat, melyek még az ugynevezett középfaj mértékét sem ütök meg, mivel egyáltalában nincs faj jellegök. Az ezen osztályba sorolható művekkel rendszeresen arra tekintünk, hogy mi hiányzik belőlük? Mit az oly elkülönített, árva jelelenségnek, mint a fennebbi színmű, voltaképen csak azt kérdezhettük: hát ugyan mi van abban? Eltekinthetünk itt most az egyszerű a szerkezetéről, az egésznek részenként összefüggésétől, mert azt a magyar szinköltők között Szigligetivel, inkább megtaláljuk, mint bármelyikkel; eltekinthetünk a jellemzéstől, a jellemzésnek helyzetek és körülmények által megvilágosításától. hiszen a termékeny szerző ezekben is jelesedik; itt most csak a legfőbbet kellene kérdeznünk: mily eszme, mily teljes küzdelem vonul keresztül e színműben? Erkölcsei irányú tagadhatatlan, mert a jó idvezül, s a gonosz bűnhődik benne. Igaz. Csakhogy, míg a jó Péter szinte ok nélkül szenved, mivel egyetlen fiatalkori bottlásából tíz év alatt kitisztult, s a darabban így kitisztulttan fellépve, a rosztot csak épen meggondolja, de a tettől már az első lépés után visszafordul; addig Poplavec egy elvetemedett bűnös, ki sötét lelkének büszhödt levegőjében még a humor derűjét akarja élesztetni. Áll ugyan hogy Péternek épen idején érkezik a segély s így komoly következmények nem támadnak; de áll az is hogy Poplavec épen nem látszik semmi lesújtó fájdalomt érezni bukásán. Tehát még az egy erkölcsi hatás sem elég erős e műben. Azt, hogy kevés drámai fejlemény van benne szinte előre tudhatjuk már. A mű főszemélye Péter, a rab volna, ha ugyan igazán rab volna; a legtervékenyebb, de leghatástalanabb jellem Poplavec, a jó madár. Az hogy e szerep a Kovács érdekes, tartalmas játéka által annyit nyert, az a Kovács nagy érdeme; hanem azért a művet nem teszi jobbá. Egyébiránt a többi alakok is mind oly hétköznapiak közönségesek, hogy feltűnőleg nem is lehetett játszani bennök. Mátrai (Licht) Eichner Anna (Adél) Szentgyörgyi (Kövesdi) Kendi (Bókoli) Márton (Vendég) jól játszottak. Valamint a többiek is meglehetősen részt vettek ezen erőltetett menetű színműben. — Közönség szép számmal.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, jan. 25. 1873.

— Királyné ő felsége köszönetet nyilvánítt a főpolgármesteri hivatal útján Guttman Henrik legfőbb törvényszéki tisztviselőnek, ki számára decz. 28-án egész köteg földi epret küldött, melyet az illető a tótfalusi erdőben szedett.

— Gizella főhercegnő esküvője, egy bécsi lap szerint az augustinusok templomában lesz, s utána nász-kocsizást tartanak, valószínűleg a Kärtnerstrasse, Graben és Kohlmarkton át.

— Gróf Eszterházy Kálmán, a „Kolozsvári Dalkör” derék elnöke, e hó 24-én egy szép levél kíséretében 50 frtot küldött e virágzó együletnek. Megemlítjük egyuttal, hogy a hazai dal és művészet érdekében, oly sikeresen buzgolkodó egyület, a farsangi daridok elmúltával, márczius 2-án fogja az idei első dalestélyét megtartani.

— Az egyetemi bárendező bizottság ma fogja számadását a közgyűlés elé terjesztetni. Eddigelő utólagos adakozások folytán 343 frt gyűlt be.

— A koresolyázó-egylet tegnapelőtt tartotta meg vigalmát a redout nagy számú közönség jelenlétében folyt le, s reggeli hat óráig tartott.

— A belvárosban nyitandó Frébel-féle gyermekkeresztény iskolájának szombaton d. é. 4 órakor népes érkezetet tartottat a Hitelbank helyiségében. Az érkezetet elnökvé Simon Elek, jegyzővé Szabó Endre megválasztván a kérdések intézet létesítésének szükségességét Gámán Zsigmond ecsetelé, majd Szász Domokos szólott az ezen ügyben eddig tett lépésekről. Ezt követőleg az intézet két főosztályát mely gyermekkerestből s elemi előkészítő iskolából állandó idővel leány-nővelővel egészítik ki. A tervet az érkezetet általánosságban el-

fogadván alkalmas helyiség szerzésé végett Szász Domokos elnöke mellett Bogdán István Gámán Zsigmond, Szász Gerő, Máday János, Korbuly Bogdán, Wagner Frigyes és Szabó Endre értekezleti tagokból alakított albizottságot hűdött ki, Majd a felszerelési s egyéb előleges költségek miként fedezésének kérdése tárgyalatván, ennek folyama alatt, a megnyitott aláírási iven következő adományok jegyzetettek: Simon Elek 100 frt., Korbuly Bogdán 100 frt. Wagner 100 frt, Duba Imre 100 frt, Csiky Victor 100 frt, Finály Henrich 100 fort, Gámán Zsigmond 100 frt, Szász Domokos 50 frt, összesen 850 frt. E közben élénk vita fejlődött ki azon kérdés fölött, hogy miként lehetne az intézet fenállását minden eshetőségekkel szemben, legalább 5—6 évre biztosítani. Végre az albizottság bizatott meg ez irányban tervkészítéssel. A megnyitott aláírási iv albizottsági elnök Szász Domokosnál tétetik le, hol a további szives ajánlatot följegyezhetők. Mindez szolgáljon egyszersmind válaszul azon megbízható felhívásra, melyet lapunk egyik közlelbbi számában „több belvárosi” szüle e tárgyban Szász Domokoshoz intézett.

— Az angol trónörökös s az olasz király május hó folytán látogatják meg a bécsi világkiállítást.

— A szamosujvári kereskedő társulat jövő hó 15-én a kereskedő tanulók tanodája javára a városi táncsteremben zártkörű táncvizigalmat rendez.

— Hymen. Bogdanovics Krisztina kisasszonyal, a nemzeti színház bájos ifju tagjával a napokban váltott jegyet Beksics Gusztáv kir. táblai tisztviselő Pesten.

— Tavaszias verőfényűnél, katona zene mellett koresolyáztak vasárnap délben városunk szépei, egyleti és nem egyleti tagok a sétátori tó jég burkolatán. A tó tilos helyein ácsillámlott a napsugárral kacérkodó víztömeg: koresolyázóink mindazáltal oly biztonsággal mozogtak rajta, mintha csak a redout bányázás talaján lettek volna. Különbön itt is, ott is jól mullattak.

— Mező-Berényben emléktáblával szándékoznak megjelölni a házat, mely Petőfi utolsó rendes lakhelye volt.

— Zágrábban unionista lapok bünyenyítő vizsgálatot sürgetnek Strossmayer püspök ellen.

— A bécsi világtárlat megnyitásán, Londonból vett értesülés szerint, a walesi herceg jelen foglenni. — Ugyancsak Bécsben oly tavaszias idő jár szintén, hogy a napokban nagy prateri kocsizás volta melyben az udvar is részt vett.

— A nagyszebeni távirtnál oly nők vannak alkalmazva, kiknek az „E-ly” szerint még csak számdekukban van a hivatalos magyar nyelvet megtanulni. Figyelmeltetjük rá az igazgatóságot.

— Egy udvarias vasuti társaság. A Pensilvania nevű vasuti társaság hirdeti, hogy a társulat női részvényesei egy nappal hamarabb fogják osztalékjokat megkapni, mint a férfiak. Udvariasabb alig ha lehetne egy vasuti társaság, ha csak a női részvényeseknek külön jutalmakat nem tűzne ki.

— Egy német veterán. A német birodalomban legrégibb katonáinak egyike valószínűleg Hoff Pál őrmester és laktanya házmester Münchenben, ki mintán 1799 ben kilencz éves korában tambornak a hadseregbe lépett, most 73-ik tényleges szolgálati évét tölté be. Mi azonban, az 1805—1815 közti háborus évek kettős betudásával nyolczvan szolgálati évre terjed ki. A derék veterán most nyugalmaztatásáért folyamodott, melyet valóban derekasan kiérdemelt.

— Pályázat az Eötvös szoborra. Az Eötvös-szoborügyi bizottság nevében: gr. Lónyay Menyhért elnök, Arany László titkár következő pályázatot tesz közzé: A bizottság pályázatot nyit báró Eötvös József emlékszóba mintájának elkészítésére. A szobor köztéren fog állani, valószínűleg kert és fák között. Anyaga ércz lesz, magassága talapzat nélkül mintegy tizenkét láb. Feladat: hogy báró Eötvös József alakját, az élethez és jelleméhez hiven, művészi felfogással ábrázolja, minden egyéb részletet a művész szabadon határozván meg. A pályázni kívánók tervöket, gyps mintában és a nevetek tartalmazó jelígs levél kíséretében legfeljebb 1873. évi decz. 31-ig a bizottság titkárához czimezve, Pesten a magyar tudományos akadémia palotájába küldjék be. Csupán tervrajzzal pályázni nem lehet, s a mintára nézve megkivántatik, hogy maga az alak, talapzat nélkül legalább 4 láb magas legyen. Talapzat-mintákat, vagy rajzokat és a kivitelre vonatkozó költségvetéseket a bizottság örömmel fogad, de föltétlenül nem kíván. Azonban a kiállítás összes költségei, talapzatot, felállítását s minden mellékiadást beszámítva, 45—50 ezer frtot tul nem haladhatnak. Pályadíj 400 magyar arany, vagyis 4000 frank, mely a legjobb pályaműnek mindenesetre kiadatik. Pályázhat akár hazai, akár külföldi művész.

— Villámolt és menyörgött e hó 22-én Torontálmege N. Gáj községben. A kik tehát sok jót várnak a szentgyörgyi nap előtti égődörgéstől, N. Gájon már nyugodtak lehetnek.

— Gauthier Theophil a közlelbb elhunyt hirneves francia író, szobájában Gerom egyik festménye állott, melyről a művész a legmulatságosabb történetek egyikét beszéli. A nápolyi, ki a művésznek mintául szolgált, pompás, de tisztátalan fickó volt. Kezei főleg oly feketek voltak, hogy a festő semmi képpen sem tudta azok tisztaírási kívánni, Mely mód-

meg kezeldet. Giovanni, mondá neki: egy napon a művész. — „Melyiket kegyelmes uram? kérdé ártatlan képpel Giovanni? A „Figaró” az említett kép vásárlója iránti jó akaratból közli e történetkét.

— A szegedi törvényszék jelenleg Csonka Bálint híres betyárnak és 32 tagból álló bandájának bűnügyeit tárgyalja. Csonha még alig 29 éves, de 42 bűneset vádja terheli. Már 17 éves korában kezdte a gonosz életet, s nemsokára a törvény kezébe jutva. 17 évre elítélték, de az illava fegyházból megszökött. Bandájába van 6 nő is. A betyár igen töreldemesen nyilatkozott a törvényszék előtt, s kérte, hogy enyhón ítéljenek fölötté, mert nem csak bevalotta bűneit, hanem meg is utálta azokat, s erős vágya, ha kiszabadul példás életet folytatni.

— Péterfi László (neje Trantenbach Anna és gyermekei) Juliánna (férje Eiseneg Lipót), Károly (neje Bakcsi Ágnes), Pál (neje Eiseneg Károly és leányuk), Albert (neje Madar Juliánna) Dénes (neje Simai Vetti: fiok), Lina, (férje Konecz József s fiok), Victoria (férje Jakab Károly s gyermekei) — maguk s a boldogult édes testvérei; espores Péterfi József és Juliánna (ösv. Kállai Sámuelné), valamint számos rokonok és ismerősök nevében, szomoruan tudatják édesatyjok, illetőleg a jó nagytaty, hű testvér és szerető rokon id. Péterfi Károly maros-vásárhelyi ev. ref. nyugalmazott lelkész s a m. akadémia levelező tagnak folyó hó 23-án, élete 83-ik évébeni végelgyengülés folytán történt halálát. Béke tedezze a derék férfiu porait!

— Volt-e Napoleon császár Győrött. Ezen kérdésre a „Győri Közlöny” minden kétséget eloszlató adatok felhozásával felel. Egyik Paintner Mihály győri kanonok egykori diariumából vett következő adat: „Maga Napoleon császár Eugen vicekirálylyal a bajor koronaherceggel és más elsőrangú vezérekkel Győrbe jött és a Bezerédy-házba szállott. Nemsokára megérkezése után lóra ült, megszemelette a bányákra és az egész környéket, parancsokat osztott, mely részről és mi módon készíttessenek új erődtések, mit tegyen az őrség, ha a mieink vissza akarnak foglalni. A mi meg is történt volna, ha a béke közbe nem jő. A káptalan a városi hatósággal együtt a ház lépcsőjénél tiszteltet nek, midőn szobájából a város megsemmisülésére lement. Az audientiát holnapra ígérte; vacsora után nyolcz óraker lefeküdt, ablaka kék posztóval vonatván be; másnap korán reggel minden üdvözlés nélkül eltávozott.”

— Ötvenezet frank egy miséért. III. Napoleon fia azt írta a papának, hogy atya balála után anyján kívül csak egy hű barátja maradt, keresztapja IX. Pius. Eugénia császárné pedig ötvenezet frankot küldött át szent atyának, azon kérésrel, hogy férje lelki nyugalmáért egy misét olvasson. A pápa e hó 18-án házi kápolnájában teljesítette a kívánságot.

— Mammuth-vázat fedeztek fel Szobban. Mellelt, a Luczanbacher Pál téglagyárában. A váz csaknem egészen teljes, s annak megtekintésére és e lelet színhelyének tanulmányozására a földtani társulat öt tagja ma utazott el.

— A szabadkőművesek bálja febr. 15-ére van kitűzve a „Hungaria” díszterembe, hol a pesti összes páholok együtt fogaak mulatni.

— Nagy urak finom levelezési modora. A „Br. Ztg.” legújabb számában történeti adatok nyomán következő érdekes levelezéseket közli: VIII. Bonifaciuss pápa szép Fülöp francia királylyal viszálykodásba bonyolodván, miután a clerust és hivatottakat a király ellen lázította volna, ehhez a követ kező levelet intézte: „Bonifac pápa Fülöp királynak. Üdvözlét! Isten minket királyok és királyságok fölő helyezett, hogy irtsunk és romboljunk, porrá zuzzunk és oszlassunk—vagy ápoljunk és hasunk az ő nevében. Te azonban király tud meg, hogy nekünk nemcsak vallási, hanem világi dolgokban is alá vagy vetve. Msképen vélekedőked átok legyen. Bonifaciuss.” A király erre következőleg felelt: „Fülöp, isten kegyelméből Franciaország királya, Bonifac püspöknek, ki magát papának tarja. Üdvözlét! Magas boldonságod tudja meg ezennel, hogy világi dolgokban senkinek sem vagyunk alárendelve. Msképpen vélekedőked örülteknek tartunk. Fülöp.”

TANÜGY.

— Molnár Aladárnak törvényjavaslatot készítet a tanítók nyugdíjazás tárgyában, melyből a következőket emeljük ki: A tanítók helyzetén fizetésefelemlés által, véleménye szerint nincs segítve, mert legfőlebb 100 frt. évi főemelését remélhetnének, a mi édes kevés, s mégis 1.800.000 forintjába kerülne az országnak. holott a nyugdíjazás, ama terv szerint, melyet ő készített, egy pár százezer forintnál többre nem ragna. A nyugdíjazást az állam kezében látja legjobb helyen; az egyes felekezetek vagy nem képesek annak terheit viselni, vagy csak bajt vállalnának a nyakukba, midőn egy oly tanító nyugdíjazásáról volna szó, ki 30 év alatt talán ugyanannyi helyen tanítósodott. De különben a tanítót az egész ország érdekeit szolgálja, illő, hogy nyugdíjaztatásáról az egész ország gondoskodjék.

A tervezet, melyet e végből készítet, két részre oszlik, a tulajdonképi nyugdíjazásra és gyámpenzre. Életfogytiglan nyugdíjban azokr részesülnek, akik 60 évesek és 30 évig a tanítói pályán működtek.

ködték. Ezeknek nyugdíja: 250 frt ha segédtanítók vagy óvók, — 300 frt; az elemi népiskolai, árva-házi vagy szeretetházi rendes tanítók, végre 400 forint a felső-polgári iskolai vagy árva-házi s szeretetházi igazgatók számára. A kik csak tíz évig tanítósodtak, 150 frt. nyugdíjban részesülnek, ezenfelül minden tanításban eltöltött évtől fenebbi teljes nyugdíjaik 2, 2½ és 3¼%-át nyerik.

Az özvegyek és árvák segélyezésénél olynemű rendszert alapít meg, mely szerint az özvegy kevesebb az árva több gyámpénzben részesül.

Fedezetül nem a tanítók ugys szükre mért fizetésének egy részét jelöli ki, hanem a községeknek iskolák építésére, fenntartására stb. évenként utalványozott összeg 3¼%-át, a közoktatási miniszter által kezelt tőkék kamatait javasolja fordítani, s kiszámítja, hogy ily módon annyi pénz gyűlne össze e célra, hogy az államnak évenként 200—250 ezer forintnál többel nem kellene azt pótolni.

— A dunamelléki helv. hitv. superintendia ez év elején egy szakfériaakból álló enquettet hívott egybe az iskolaügy rendezésére végett. E bizottság kimondta, hogy a protestáns közélettanodákat tovább is fenntartani szükséges, egyes kérdésekre nézve azonban lényeges javításokat hozott létre, különösen fontos azon határozat, hogy a tanárok vagy az egyetemi tanárképződén vagy külön e végett felállítandó tanintézetekben oktattassanak. A gymnasium s reálnoda elkülönösítését tovább is érvényben hagyták s a gymnasium tanéveinek számát 9-re helyezték.

— Manchesterben egy ünneplés vizsga alkalmával Salisburg marquis, a legutolsóbb conservatívek egyike s a vallásos társulatok vezére, hosszabb beszédet tartott a nevelésről, melyben az állam beavatkozását gáncsolta s kifejté, hogy míg az iskolák nagyobb gyakorlati ügyességet nem adnak a növendékeknek, a népnevelés nem fog felvirágozni.

— A badeni hivatalos lap egyik számában bizonyos M. Müller azt bizonyítgatja, hogy a német birodalomban fennálló hadkötelezettséget az iskolák kissé jobb karba helyezésével két évre lehetne leszállítani s az így meggazdálkodott mintegy 15 milliónyi összeg teljesen elegendő volna a tanítók fizetésére.

— A japániak belebolondultak a porosz tanrendszembe, a melynek tulajdoniáj két győzelmes hadjáratukat. Berlinből 50 tanítót vittek már ide, az „Allg. Deutsche Lehrerzeitung”-ban még azon feltűnő, de alig hihető hírt is olvassuk, hogy a japáni kormány alkudozásokba lepett egy berlini tanférfival a közoktatásügyi ministerség érdekében.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Jan. 25-én 5% Metalliques 100 frt. 66.90. Kamat 67.— Nemzeti kölcsön 100 frt. 71.20. 1860. Kölcsön 103.75. Bankrészvény 978. Hitelin-tézeti részvények 332.50. London 10 ft. st. 109.85. Ezüst 107.10. Ca. kir. arany —. Napoleondor 868.— Urbéri kötvények: Magyarországi 79.—. Te-mesi 77.50. Erdélyi 77.—. Horváthországi 77.—.

Felelős szerkesztő: Szász Béla.

Nyilttér.)*

Minden betegnek erő és egészségsz gyógyszer és költség nélkül: Revalesciére Du Barry Londonból.

Minden betegségek gyógyítása gyógyszer és költség nélkül az izletes Revalesciére du Barry, mely gyermekeknek és felnőtteknek a gyógyszerek egy ötre nedvességét sem teszi. Kivonat 76.000 gyógyítási esetből gyomor-, ideg-, altest-, mell-, tüdő-, nyak-, hang-, lélekzési, mirigy-, vese- és hólyag-bántalmakból, melyekből kívánatra másolatok ingyen és bérmentve küldetnek.

64.210. sz. bizonyítvány.

Nápoly, 1862. ápril. 12. Uram! Egy szájbetegség folytán hét év óta borzasztó elsoványodott és szenvedő állapotban voltam. Nem voltam képes olvasni vagy írni; tettem minden ideg reszketést, a ros emésztés és folytonos álmatlanság folytán örökös idegizgultságban szenvedtem, mely ide oda üzött és nem hagyott egy percig se békét, a mellett a legnagyobb jókban melábul voltam, sok orvos kimerítette minden tudományát a nélkül, hogy enyhítette volna szenvedéseimet. Teljesen kétségbeesve próbáltam az ön Revalesciére-jét és most, miután 3 hónapig éttem vele, hálát mondok Istennek. A Revalesciére a legnagyobb dicsőretet érdemli meg, egészségemet végleg helyreállította és arra készítet, hogy helyemet a társaságban ismét elfoglalhattam. Teljes hálával és tisztelettel.

Marquise de Brehan.

65.715. sz. bizonyítvány.

Páris, 1866. ápril 11. Uram! Léányom a ki igen szenvedő állapotban volt, sem emészteti, sem aludni nem tudott; álmatlanság és gyengeség és ideges izgultságolt egészen oda volt. Most a Revalesciére-csokoládé által egészen helyreállt, jó étvágygyal, emésztéssel bír oly jó kedvvel, melyet már rég óta nélkülözött. H. de Montois

72.448. sz. bizonyítvány.

Cadix, 1868. janus 3. Nem mulaszthatom el, őnt azon jó hatásról értesíteni, melyet az ön Revalesciére-csokoládéja nóm állapotára előhozott. Ez sokévi altestfájdalmak- és folytonos álmatlanságban szenvedett. Az ön megbecsülhetlen Revalesciére-csokoládéja ismét helyreállította.

Moyans Vincente.

Táplálóból levén mint a hns, a Revalesciére felhőttek és gyermekeknek 50-szeres árt megk. karitattja gyógyszerük. Bádószelenczékben fél fontos 1.50, 1 fontos 2.50, 2 fontos 4. 50, 5 fontos 10 frt, 12 frs 20 frt, 24 frs 36 frt. Revalasciére-lepénykék, szelenczékben 2 frt. 50 kr. és 4 frt. 50 k. Revalasciére csokoládé por- és tábla alakban 12 csészére 1.50, 24 csészére 2.50, 48 csészére 4.50, polban 120 csészére 10 frt, 28 csészére 20 frt, 576 csészére 36 frt. — Kapható: Barry du Barry és társánál Bécs, Walfischgasse 8. sz. Köszvart: Bind erinnyogyszerésznél. Pesten: Török, Prágában: Fürst J. B. gyben Eder F., Debreczenben: Mihálovics István gyógyszerésznél, Duna-Földvár: Nadha Pál, Károlyváros: Brilli F.-nél, Kanizsán: Lovak Károlynál, Mán-ros-Vásárhely: Fogarasi Dömötörnél, Pozsonyban: PisztorFelix-nél, Székes-Fehérvárott: Diehalla Györgynél, Vágujghelyen: Cong-legner Ignácnál, Varasdon: dr. Halter A.-nál, Ágrámban Irgal-masok gyógyszeráránál, a zonkivilla bécsi ház postai utalvány vagy utánvét mellett szétküldi.

*) E rovat alatt közöltekért csupa a sajátóhatóság írányában által felelősséget Szerk.

